

Møte tirsdag den 14. november 2006 kl. 10 President: **C a r l I . H a g e n**

D a g s o r d e n (nr. 15):

- Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 64/2005 av 29. april 2005 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 809/2004 om opplysninger i prospekter (Innst. S. nr. 30 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 4 (2006-2007))
- Interpellasjon fra representanten Erna Solberg til fiskeri- og kystministeren:

«Norsk fiskerinæring har utviklet seg til å bli en lønnsom og global leverandør av fersk fisk til 130 land i verden. Regjeringen har varslet og delvis gjennomført omlegging av den fiskeripolitikken som har blitt ført de foregående 20 årene, med begrunnelse i at den manglet legitimitet. Det siste året har de utdatterte distriktskvotene blitt gjeninnført, leveringsplikten er i ferd med å strammes kraftig inn, strukturpolitikken som har økt lønnsomheten i fiskeriene, er låst, nettolønnsordningen truer rekrutteringen til fiskeryrket, og NO_x-avgiften, som rammer fiskeflåten hardt, foreslås innført. Alle disse tiltakene rammer en næring som allerede har små marginer. Norsk fiskeindustri kunne i 2004 vise til positive tall for første gang siden 1998. Også på flåtesiden har lønnsomheten bedret seg.

Vil statsråden legge bort forslagene som vil svekke fiskerinæringens lønnsomhet, eller ønsker statsråden en fiskerinæring som skal motta subsidier?»
- Referat

Presidenten: Representantene Trond Helleland, Thomas Breen, Saera Khan, Hallgeir H. Langeland, Kåre Fostervold og Jon Jæger Gåsvatn, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- Fra Stortingets delegasjon til NATO-parlamentarikerforsamlingens 52. sesjon i Quebec foreligger søknad, undertegnet av delegasjonens leder stortingsrepresentant Per Ove Width. Søknaden gjelder permisjon i tiden fra og med 14. november til og med 16. november for representantene Lars Peder Brekk, Jan Arild Ellingsen, Eirin Falset, Sverre Myrli, Tore Nordtun, Jan Petersen og Per Ove Width.
  - Fra representantene Torbjørn Andersen og Asmund Kristoffersen samt fra den møtende vararepresentant for Oslo, Karin Yrvin, foreligger søknad om permisjon i tiden fra og med 14. november til og med 16. november, og fra representanten Gunnar Kvasheim om permisjon i dagene 15. og 16. november – alle for å delta i høynivådelen av den tolvte partskonferanse under FNs klimakonvensjon og det andre partsmøte under Kyotoprotokollen i Nairobi.
- Disse søknader foreslås behandlet straks og innvilget.
- Det anses vedtatt.

Første vararepresentant for Rogaland fylke, Unn Therese O. Sørensen, er på grunn av fødselspermisjon forhindret fra å møte i Stortinget under representanten Tore Nordtuns permisjon.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

- Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Aust-Agder fylke: Ingrid Skårmo
For Akershus fylke: Cathrin Bretzeg og Gorm Kjernli
For Hedmark fylke: Tone Merete Sønsterud
For Møre og Romsdal fylke: Else-May Botten
For Nordland fylke: Torill Ø. Hanssen
For Oslo: Khalid Mahmood
For Rogaland fylke: Espen Torsteinsbø Hansen og Helge Solum Larsen
For Nord-Trøndeland fylke: Anna Ceselie Brustad
For Vestfold fylke: Jan Fredrik Vogt
- Cathrin Bretzeg og Jan Fredrik Vogt innvelges i Lagtinget for den tid de møter for henholdsvis representantene Jan Petersen og Per Ove Width.

Presidenten: Ingrid Skårmo, Cathrin Bretzeg, Gorm Kjernli, Tone Merete Sønsterud, Else-May Botten, Torill Ø. Hanssen, Khalid Mahmood, Espen Torsteinsbø Hansen, Anna Ceselie Brustad og Jan Fredrik Vogt er til stede og vil ta sete.

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges en settepresident for Stortingets møte i dag og for resten av inneværende uke – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Kenneth Svendsen. – Andre forslag foreligger ikke, og Kenneth Svendsen anses enstemmig valgt som settepresident for innværende ukens møter.

Statsråd Kristin Halvorsen overbrakte 5 kgl. proposisjoner (se under Referat).

S a k n r . 1

Innstilling fra finanskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 64/2005 av 29. april 2005 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 809/2004 om opplysninger i prospekter (Innst. S. nr. 30 (2006-2007), jf. St.prp. nr. 4 (2006-2007))

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [10:06:47] (ordfører for saken): Saken gjelder innlemmelse av en forordning vedrørende prospekter innenfor rammen av EØS-avtalen.

Prospektforordningen har til hensikt å utfylle et tidligere direktiv om prospekter som skal offentliggjøres når verdipapirer legges ut til offentlig tegning eller opptas til omsetning, samt endring av ytterligere ett direktiv. Prospektforordningen har bl.a. nærmere regler om minstekrav til opplysninger som skal inngå i prospekt, utforming

av prospekt, krav til årlig oppdatering av informasjon og offentliggjøring av prospekt.

Innstillingen fra finanskomiteen er enstemmig.

Innstillingsutkastet har vært oversendt utenrikskomiteen, som ikke har noen merknader til saken.

I saken kommer det eksplisitt frem at ovennevnte forordning vil få økonomiske og administrative konsekvenser. Dette gjelder både for Oslo Børs og for Kredittilsynet. Kredittilsynet har sågar benyttet dagens forordning til å argumentere for økte budsjetter i 2004, i 2005 og i 2006.

På denne bakgrunn fremholder Fremskrittspartiets medlemmer i finanskomiteen i merknads form at «utgangspunktet for samarbeidet mellom landene innenfor EØS-området, var å skape enhetlige og sammenlignbare økonomiske styrings- og kontrollmekanismer samt å redusere hvert enkelt lands behov for offentlig administrasjon og byråkrati. Disse medlemmer merker seg at økte bevilgninger til Kredittilsynet gjennom de tre siste årene delvis er begrunnet med at tilsynet får nye oppgaver i forbindelse med prospektkontrollen, og registrerer således at denne EØS-forordningen har den motsatte konsekvens».

Altså: Det som var en av intensjonene med at vi inngikk i EØS-samarbeidet, var å redusere offentlig byråkrati og administrasjon. Denne prospektforordningen har den motsatte konsekvens – og det tror jeg ikke er den første.

Fremskrittspartiet er overrasket over at de øvrige partiene ikke ønsker å slutte seg til en slik beskjeden påminnelse om deler av grunnlaget for Norges tilslutning til EØS-avtalen. Som frafallede byråkrat og embedsmann har jeg selv erfart hvordan offentlige strukturer har en egen tendens til å vokse og til å rettferdiggjøre seg selv. Fremskrittspartiet ønsker med sin merknad å gi et signal om at også offentlig sektor må prioritere blant sine arbeidsoppgaver. Ansvar for veksten i administrasjon og byråkrati ligger imidlertid ene og alene i denne sal.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 471)

S a k n r . 2

Interpellasjon fra representanten Erna Solberg til fiskeri- og kystministeren:

«Norsk fiskerinæring har utviklet seg til å bli en lønnsom og global leverandør av fersk fisk til 130 land i verden. Regjeringen har varslet og delvis gjennomført omlegging av den fiskeripolitikken som har blitt ført de foregående 20 årene, med begrunnelse i at den manglet legitimitet. Det siste året har de udaterte distriktskvotene blitt gjeninnført, leveringsplikten er i ferd med å strammes kraftig inn, strukturpolitikken som har økt lønnsomheten i fiskeriene, er låst, nettolønnsordningen truer rekrutteringen til fiskeryrket, og NO_x-avgiften, som rammer fiskeflåten hardt, foreslås innført. Alle disse tiltakene rammer en næring som allerede har små marginer. Norsk fiskeindustri kunne i 2004 vise til positive tall for første gang siden 1998. Også på flåtesiden har lønnsomheten bedret seg.

Vil statsråden legge bort forslagene som vil svekke fiskerinæringens lønnsomhet, eller ønsker statsråden en fiskerinæring som skal motta subsidier?»

Erna Solberg (H) [10:10:52]: Det er stor uro langs kysten for tiden. Uroen er knyttet til summen av tiltak og forslag, eller mangel på tiltak på en del områder, i fiskerisektoren. Uroen gir seg uttrykk i nesten daglige oppslag i norsk fiskeripresse med kritikk av Regjeringen fra fremtredende talsmenn for en bredde av aktører som jeg for få år siden aldri ville trodd ville gitt så klart uttrykk for at de ønsker seg tilbake til den forrige regjeringens fiskeripolitikk. En så å si samlet fiskerinæring vil rett og slett ikke ha Regjeringens nye politiske kurs. De har sagt at den usikkerheten som nå skapes, kommer til å bidra til større grad av ulønnsomhet, og den kommer til å bidra til at leveringene og sikkerheten til norsk fiskeindustri blir dårligere.

Det er fem punkter som utgjør disse problematiske områdene knyttet til fiskeripolitikken.

Det første er vel kanskje det mest dagsaktuelle – en NO_x-avgift som ødelegger lønnsomheten for store deler av fiskebåtene, og som kommer til å ha ringvirkninger også på land, med konsekvenser for hvordan båtene kommer til å tilpasse seg dette.

Det er nå en strukturfrisy som har pågått i over ett år, og som bidrar til at ingen vet hvordan utviklingen kommer til å bli, hvor svarene ikke kommer, og hvor de antydninger til svar som er skissert, oppleves å være ett skritt tilbake i forhold til målsettingen om å ha en lønnsom, internasjonalt orientert, eksportrettet fiskeindustri i Norge.

Det er forskrifter knyttet til leveringsforpliktelser som oppleves meningsløse for fiskeindustrien på land. Båter vil oppleve å få mindre betalt enn tidligere fordi de er tvunget til å levere ett sted, samtidig som de som skal ta imot, ikke spesialisere seg i retning av å ta imot den type fangst. Dermed kommer både bearbeidelsesgraden og prisene til fiskerne til å bli dårligere, og det oppleves altså som meningsløst både for de båtene som skal levere, og for den industrien som skal motta.

Så har vi en urettferdig nettolønnsordning – en nettolønnsordning som nå bidrar til en konkurranse om arbeidskraften som gjør at fiskebåtene mister arbeidskraft hver dag – i retning av subsidierte båter, som altså er innenfor nettolønnsordningen.

Og så har vi fått innført distriktskvoter igjen. Først og fremst er de distriktsfiendtlige, og med de marginene som er, bidrar de til å gjøre næringen vanskeligere å drive for aktørene.

Det som er mitt primærspørsmål i denne interpellasjonen, er om Regjeringen, og fiskeriministerens, ser konsekvensene av hva som skjer under disse fem forholdene samtidig, og om konsekvensen vil være å gjøre fiskerinæringen, som man i løpet av årene siden 1990 har klart å få til å være en subsidiefri næring – hvor man i 2004 så optimisme både på land og til sjøs – til en ny subsidienæring. Man svekker altså den landbaserte industrien og samtidig svekker man fiskerirekrutteringen og lønnsomheten i selve fiskerinæringen.

La meg så gå inn på de ulike punktene.

NO_x-avgiften rammer fiskeflåten med full tyngde. Ifølge beregninger fra Norges Fiskarlag over hvilken regning fiskerne selv må betale, er det ikke knapt 300 mill. kr, som departementet sier, men hele 500 mill. kr. I snitt er det 1,2 mill. kr pr. båt, men det kan altså være opp til 5–6 mill. kr pr. båt. Avgiften rammer 400 båter, ifølge næringen selv. NO_x-avgiften er altså en kostnad med innvirkning på lønnsomheten for hver enkelt båt. NO_x-avgiften kommer til å bidra til at det er mindre lønnsomt å levere i Norge også. Da kommer man til å tilpasse seg – de som kan tilpasse seg, altså den delen av flåten som ikke er bundet til leveringsforpliktelser. Den delen av flåten vil ha muligheten til å gå utenlands med råstoffet, og også for å bunkre uten å betale NO_x-avgift. Det er meget alvorlig for fiskeindustrien. Det er altså ikke bare slik at NO_x-avgiften direkte kommer til å bidra til at båtene blir mindre lønnsomme, men den kommer også til å bidra til at industrien på land, arbeidsplassene på land, blir mindre lønnsomme, rett og slett fordi det blir mindre leveranser. Fisk til en førstehandsverdi på nesten 2,5 milliarder kr vil ifølge Fiskebåtredernes Forbund stå i fare for å bli landet utenlands. I diskusjonen om distriktskvoter blir da 3 500 tonn lite i forhold. Ringvirkningskonsekvensene av NO_x-avgiften vil være at flere lys, flere bedrifter, slukkes langs kysten, og det blir mindre bearbeidelse og videreutvikling i Norge.

I tillegg er det slik at en del av fiskerinæringen som fortsatt lever på små marginer, og kan bli direkte ulønnsom som en følge av denne avgiften. Rekefisket med ti rene rekestrålere og noen kombibåter, seitråling i Nordsjøen, kolmulefiske og linefiske etter brosme er eksempler på fiskerier som man kommer til å oppleve blir ulønnsomme med denne avgiften. Så vil kanskje statsråden svare: Jo, men det er slik at vi har satt av penger til ombygging. Men kanskje pengene til ombygging burde settes av slik at man fikk ombyggingen til før man innførte avgiften. Da hadde man kanskje klart å få dette noenlunde i et løp som gjorde at næringen kunne håndtere det.

Norsklandet reke – rekefisket er altså en av de næringene som vi virkelig har opplevd har gått ned, bl.a. på grunn av problemer med markedstilgangen til EU – vil med dagens teknologi bli 1 kr dyrere kiloet enn tilsvarende reke på Island. Det blir ikke mye lys i husene langs kysten, og det betyr sannsynligvis at det blir vanskeligere å få landet reken, eller vanskeligere å få solgt. Og kostnadene blir større.

Det andre punktet er leveringsforpliktelsene. For den delen av næringen som ikke kan tilpasse seg ved å flytte leveringen utenlands, har man kommet med en ny forskrift knyttet til leveringsforpliktelser. Den ser ut til å være skreddersydd for å ramme de to største selskapene innenfor hvitfiskektoren, Nergård og Aker Seafoods. Disse to selskapene pålegges nesten absurde leveringsforpliktelser og krav til bearbeidning av råstoff. Konsekvensen av dette kommer til å være både at båtene får mindre betalt for det de leverer, og at flere av de bedriftene som de senere årene er blitt satt i gang på nytt igjen, kommer til å oppleve dårligere tider. Jeg har lyst til å minne fiske-

riministeren om det som det bl.a. ble gitt beskjed om fra Aker Seafoods i forrige periode, da hun som fylkesordfører gledesstrålende fortalte at de ville gjenåpne bedrifter langs Finnmarkskysten, og det var at den forrige regjeringen hadde bidratt til å gjøre det lønnsomt både til vanns og til lands. Nå bidrar hun til det motsatte, og kan da også bidra til å gjøre bedriftene i sitt eget hjemfylke mer sårbare igjen.

Nettolønnsordningen bidrar til en kamp om arbeidskraften som er urettferdig for fiskebåtsiden. Det betyr at man burde gått tilbake og sett på hvordan man kan øke tilgangen på arbeidskraft til andre deler av kystnæringene og sjøfartsnæringene på andre måter enn bare å konkurrere med fiskebåtneringen, men også at nettolønnsordningen burde vært lagt om. Nettolønnsordningen utgjør oppimot 170 000 kr pr. mann i subsidier. Det utgjør en stor forskjell når man vet hva man kan tilby i merlønn for å rekruttere de folkene som i dag jobber innenfor fiskerinæringen og på båt.

Så til de mer langsiktige spørsmålene som er knyttet til bl.a. strukturfrys. Regjeringen har gitt uttrykk for at den mente at fiskeripolitikken ikke hadde tilstrekkelig legitimitet, og stoppet de gjeldende ordninger som det egentlig har vært enighet om de siste 25 årene. Hvis man skal stille spørsmål om hvilken fiskeripolitikk som har legitimitet, synes jeg at statsråden bør sjekke hvordan norsk fiskerinæring reagerer på de tiltakene hun har gjennomført. Legitimitet er ikke akkurat det som stråler, sett fra næringens side. En samlet næring vil ha tilbake den politikken knyttet til strukturpolitikken som ble ført under den forrige regjeringen. Representanter for LO, FHL, Fiskebåtredernes Forbund, Fiskarlaget, Universitetet i Tromsø og NHO konkluderer med å gi støtte til den politiske kursen som vi har staket opp, og som har fulgt en linje som har vart de siste 20 årene – ja, selv internt i Arbeiderpartiet er det ikke støtte til politikken.

Mitt spørsmål er: Når vil fiskeriministeren snu i fiskeripolitikken fra Regjeringen?

Statsråd Helga Pedersen [10:21:29]: La oss være enige om én ting: Det går veldig bra i norsk fiskeri- og havbruksnæring i dag! De siste eksporttallene fra Eksportutvalget for fisk viser at ved utgangen av oktober i år hadde vi eksportert fisk for 28 milliarder kr, det er en økning på over 3 milliarder kr sammenliknet med samme periode i fjor.

Likevel er det slik at mange små fiskeriavhengige lokalsamfunn sliter, og de har gjort det gjennom flere år. For meg – og for Regjeringen for øvrig – er utvikling av levende kyst- og bygdesamfunn en helt sentral politisk målsetting. Regjeringen vil at folk skal ha reell valgfrihet til å bo der de ønsker. Vi vet at mange ønsker å bo langs kysten, men det forutsetter at de har en sikker og god jobb å gå til, og da er det av stor betydning hvilken fiskeripolitikk det er som føres.

Denne regjeringen fører en fiskeripolitikk med et sterkt samfunnsperspektiv.

Flåtesiden, landindustrien og ringvirkningene av næringen må ses i sammenheng. Vi skal selvfølgelig føre en

fiskeripolitikk som legger til rette for bedriftsøkonomisk lønnsomhet, men i tillegg skal vi ivareta viktige samfunnshensyn. Jeg mener det er mulig å ha to tanker i hodet samtidig.

De siste årene har vi opplevd at mange fiskeriavhengige lokalsamfunn har slitt veldig tungt som følge av konkurser i fiskeindustrien, med høy arbeidsledighet og fraflytting som resultat. Det er en situasjon som ansvarlige politikere ikke bare kan sitte og se på. Det er viktig å ta grep, og det er viktig å bistå til at utsatte samfunn kan bestå og videreutvikle seg som levedyktige arbeids-, bo- og oppvekststeder. Jeg mener veldig bestemt at disse samfunnene ikke ble tilstrekkelig ivaretatt under den forrige regjeringen.

Denne regjeringen derimot skal jobbe aktivt for å ta vare på disse stedene. Fra første dag har Regjeringen tatt grep og satt i gang prosesser for å føre norsk fiskeri- og havbrukspolitikk inn i en ny retning. Vi er ikke i mål, men store og viktige prosesser er godt i gang.

For det første har vi tatt opp kampen mot det omfattende overfisket i Barentshavet, som står for enorme tap av inntekter hvert år, anslått til 1,5 milliarder i kroneverdi. Til tross for de alvorlige konsekvensene overfisket har for norsk fiskerinæring og de fiskeriavhengige samfunnene langs hele kysten, var den forrige regjeringen helt fraværende i dette viktige spørsmålet. Vår regjering har styrket kontrollen både på sjøen og på land, vi har foreslått endringer i norsk lovverk, og ikke minst har vi satt dette spørsmålet ettertrykkelig på den internasjonale dagsordenen.

For det andre har Regjeringen iverksatt det marine verdiskapingsprogrammet, og foreslått nær en dobling av bevilgninger til programmet for 2007 sammenlignet med årets bevilgning. Dette programmet skal stimulere til nyskaping og mer markedsretting, slik at vi får igjen flere kroner pr. kilo fisk. Til neste år skal det særlig gjøres en innsats på de delene av kysten som har særskilte omstillingsbehov.

I norsk fiskeripolitikk er det en lang tradisjon for å forvalte fiskeressursene som fellesskapets ressurs som skal komme hele kysten til gode, og sikre verdiskaping og sysselsetting både på sjøen og på land. Det er en tradisjon som denne regjeringen vil videreføre.

Strukturpolitikken for fiskeflåten har blitt behandlet i Stortinget en rekke ganger de siste 20 årene. Det har vært bred tverrpolitisk enighet om at fangstkapasiteten skal tilpasses ressursgrunnlaget for å oppnå en bærekraftig utvikling i næringen og for å sikre lønnsomhet i flåten. Det har også vært bred enighet om hvordan dette skulle gjøres. Dette var en tverrpolitisk enighet som varte helt fram til 2003. Da fremmet Bondevik II-regjeringen forslag om en ny retning i strukturpolitikken, som resulterte i et splittet storting. Blant annet lå det et forslag fra mindretallet i næringskomiteen, bestående av Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet, om at de samfunnsmessige konsekvensene ved å gjennomføre strukturtiltak for kystfiskeflåten måtte utredes, og at disse utredningene måtte foreligge før strukturtiltak kunne iverksettes.

Dette valgte det borgerlige flertallet å se bort fra, og man innførte den nye strukturvoteordningen for kystfiske-

keflåten, mot stemmene fra SV og Senterpartiet, og man valgte å gjøre strukturkvotene evigvarende, til tross for Arbeiderpartiets motstand.

I 2005 valgte man attpåtil å erstatte enhetskvoteordningen i havfiskeflåten med en strukturvoteordning, uten i det hele tatt å legge saken fram for Stortinget, til store protester fra de partiene som da var i opposisjon. Resultatet måtte jo bli som det har blitt: Siden da har strukturdebatten skapt høye bølger, både i og utenfor næringen. Og hva viser det? Jo, det viser at de innførte strukturordningene ikke har hatt tilstrekkelig oppslutning, verken innenfor eller utenfor den salen vi nå befinner oss i.

Allerede i Soria Moria-erklæringen varslet Regjeringen at vi ville gjennomgå strukturtiltakene for fiskeflåten. Det har vi nå gjennomført, og vi har et godt grunnlag å bygge det videre arbeidet på før vi konkluderer. Jeg tror ikke det er mulig å føre en fiskeripolitikk som alle er 100 pst. enig i, langt mindre en strukturpolitikk som alle er enig i. Likevel mener jeg at det er helt riktig og helt nødvendig å ha denne brede debatten der alle interesserte og berørte har mulighet til å delta, og ikke minst se til at Stortinget får behandle saken, gjennom den stortingsmeldingen som skal legges fram over nyttår. Også næringen er interessert i at strukturpolitikken skal ha bredest mulig legitimitet. En spørreundersøkelse som ble offentliggjort i avisen Fiskaren 8. august i år, viste at 59 pst. av de spurte fiskerne støttet strukturpausen helt eller delvis.

Interpellanten påpeker at NO_x -avgiften vil ramme fiskeflåten hardt. Det er jo slik at alle avgifter har konsekvenser. Det er imidlertid slik at Norge gjennom Göteborgprotokollen allerede i 1999, altså under Bondevik I-regjeringen, forpliktet seg til å kutte utslippet av NO_x til 156 000 tonn innen 2010. Dette innebærer en reduksjon på nærmere 30 pst. sammenlignet med utslippene i 2004. Den tidsfristen kommer stadig nærmere.

Den forrige regjeringen hadde fire år på seg på å gjennomføre Göteborg-forpliktelsene, uten at noe ble gjort. Det har ført til at vi nå har hastverk med å komme i mål før 2010. NO_x -avgift har lenge vært et av de aktuelle tiltakene. Det signaliserte også Bondevik II-regjeringen i sitt siste forslag til statsbudsjett, men man foreslo da ingen konkret avgift.

Som interpellanten har vært inne på, er det i statsbudsjettet satt av 270 mill. kr til tilskudd til NO_x -reducerende tiltak. Videre har finansministeren sagt at hun ville lytte til innspill fra næringen når det gjelder innføringen av avgiften. Det har finansministeren gjort, og derfor foreslår regjeringens partiene to alternativer for å komme fiskerinæringen i møte, enten at man går for en fondsløsning der NO_x -avgiften går inn på et fond som skal benyttes til NO_x -reducerende tiltak, eller at det innføres en overgangsordning med avgiftsrefusjon for avgiftspliktige virksomheter som innen 1. juni 2007 har inngått avtale med et verksted e.l. om tidspunkt for installasjon av renseutstyr. Når renseutstyret er installert, refunderes etter søknad en avgiftsandel tilsvarende forskjellen mellom opprinnelig utslipp og utslipp etter at renseutstyret er installert, for perioden 1. januar 2007 fram til renseutstyret er på plass. Bakgrunnen for dette forslaget er at mangel på verkstedskapasitet kan

skape problemer med installering av rensutstyr før avgiften trer i kraft, slik at det må betales full avgift i en overgangsperiode fram til det er kapasitet til å gjennomføre det utslippsreducerende tiltak. Hvis det blir gjennomført, vil det i en kortere periode kunne utgjøre en vesentlig kostnad for de berørte. I tillegg til disse to forslagene vil altså fiskefartøyene få tilskudd til selve den NO_x-reducerende investeringen.

I tillegg har finansministeren i sitt høringsforslag til utformingen av avgiften foreslått en utforming som ikke vil bidra til at fangster landes i utlandet. Så vidt jeg forstår, er dette et opplegg som næringen er tilfreds med.

Det går, som sagt, bra i norsk fiskerinæring i dag. Det er gode tider. Jeg er overbevist om at den rød-grønne fiskeripolitikken vil føre til at også de samfunn som ikke har fått nytte godt av oppgangstidene, skal få muligheten til å gjøre nettopp det.

Erna Solberg (H) [10:31:03]: Jeg synes det er interessant at kritikken mot NO_x-avgiften har virket. Jeg synes det er interessant at Regjeringen nå i realiteten lider et nederlag på sine egne forslag i Stortinget, gjennom sine egne i regjeringspartiene. Jeg er ikke sikker på om det er nok. Men jeg tror at det viser at denne regjeringen ikke har sett konsekvensene, og at fiskeriministeren ikke har gjort jobben sin i Regjeringen med å forklare sine kolleger hvilke konsekvenser dette ville hatt for fiskerinæringen. Så får vi se om de omleggingene som gjøres når det gjelder NO_x-avgiften, vil gi som resultat at man ikke får de negative konsekvensene vi har sagt det vil få. Jeg tror fortsatt at det kommer til å bidra til mindre lønnsomhet, jeg tror fortsatt det kommer til å bidra til svekket levering, og jeg tror at særlig de marginale delene av fiskeriene, som i dag har store problemer med kostnadssiden sin, kommer til å oppleve dette som negative og vanskelige tiltak å tilpasse seg.

La meg så si noe om historiefortellingen til fiskeriministeren. Hun er jo mer opptatt av å fortelle historien om andre enn å fortelle om konsekvensene av sin egen politikk.

Ja, det går bra i fiskerinæringen nå, fordi Regjeringen ennå ikke har gjennomført noen av de tiltakene de har på trappene, fordi man fortsatt styrer etter den fiskeripolitikken som den forrige regjeringen la opp til. Men gjennomfører man de tiltakene som det nå er lagt opp til, vil man altså gjøre noe, få en annen type politikk. Og det er jo ikke historie at det var den forrige regjeringen som skiftet gir eller endret fiskeripolitikken. Jeg synes det er interessant når man ser hva tidligere fiskeriministere, de som har forvaltet fiskeripolitikken tidligere, sier om det som skjer. Blant annet sier Peter Angelsen, som var fiskeriminister i Norge før den forrige regjeringen tiltrådte, at den regjeringen videreførte hovedlinjene i fiskeripolitikken som også han stod for, og som de tidligere arbeiderpartifiskeriministrene stod for. Det som skjedde i forrige periode, var at Arbeiderpartiet skiftet standpunkt. Man kan ikke laste andre for hva man la mest vekt på, og man la altså mindre vekt på at det skulle være en lønnsom fiskerinæring.

Så må jeg si at ja, vi skal ha to tanker i hodet samtidig. I denne sammenhengen bør man ha tanker om hvordan alle de ulike tiltakene slår ut. Jeg skulle gjerne hatt tid til å gå igjennom et godt eksempel fra Andøya, som viser både hvilke kostnader de forslagene man har, vil gi Andøya kommune, som er medeier i et fiskemottak og i båter, og også hvilke konsekvenser det over tid vil få for innkjøpene i kommunen.

Det å gjøre fiskebåtene mindre lønnsomme kommer til å bidra til at man får færre som rekrutteres til fiskerinæringen, det kommer til å bidra til at mindre landes i Norge, og det kommer til å bidra til at det blir færre arbeidsplasser langs kysten. Og det er jo ikke slik at det blir færre arbeidsplasser langs Finnmarkskysten på grunn av den forrige regjeringens politikk. Det ble flere arbeidsplasser langs Finnmarkskysten på grunn av den forrige regjeringens politikk.

Statsråd Helga Pedersen [10:34:35]: Siden statsbudsjettet ble lagt fram har fiskeriministeren sagt at hun ønsker en dialog med fiskerinæringen om utformingen av NO_x-avgiften. Det har hun fulgt opp, og jeg synes det er underlig at representanten Solberg kritiserer Regjeringen for å ha lyttet til næringen. Måten NO_x-avgiften utformes på, vil både ivareta hensynet til lønnsomhet i flåten og sikre et godt havmiljø, som hele næringen og kystbefolkningen skal nytte godt av på sikt.

Deltakerloven slår fast at fiskeflåten skal være eid av aktive fiskere. Så er det slik at ulike industriforetak gjennom tidene har fått dispensasjon fra deltakerloven slik at de kan eie fartøy. Til gjengjeld er de – logisk nok – pålagt en leveringsplikt til definerte områder eller bedrifter. Ordningen med leveringsplikt er med andre ord innrettet for å sikre råstoff til fiskeindustrien i visse områder, for derigjennom å ivareta hensynet til sysselsetting og bosetting.

I 2005 ble det iverksatt en bred evaluering av denne ordningen. Det var det den forrige fiskeriministeren som satte i gang, så det kan jo tenkes at han også hadde noen betenkeligheter rundt hvorvidt leveringsforskriften fungerte etter hensikten. På bakgrunn av den evalueringen og de erfaringene man for øvrig har gjort med praktisering av ordningen, har Fiskeri- og kystdepartementet hatt på høring et forslag til innskjerping i leveringsvilkårene. Forslaget skal sikre at mer av råstoffet som er omfattet av leveringsplikt, faktisk går til bearbeiding i de begunstigede bedriftene eller områdene, og sånn sett sikre både driftsøkonomisk lønnsomhet og en samfunnsmessig gevinst. Høringsuttalelsene er nå til vurdering i departementet, og vi vil i løpet av kort tid fastsette det endelige regelverket.

Interpellanten påpeker også at nettolønnsordningen truer rekrutteringen til flåten. Da må jeg minne om at nettolønnsordningen ble innført som en midlertidig ordning i 1993, og den har blitt evaluert og endret flere ganger siden den gangen. Det har vært bred enighet i Stortinget om at denne ordningen er viktig for å sikre sysselsetting av norske sjøfolk og opprettholde en sterk norsk maritim næring.

Regjeringen Bondevik II behandlet refusjons- og nettolønnsordningene i skipsfartsmeldingen i 2004. Det ble varslet en omlegging av refusjonsordningen for sjøfolk innenfor eksisterende rammer, og ingen reduksjon eller avvikling ble antydnet. I skipsfartsmeldingen ble også fiskeflåten spesielt omtalt. Det ble der slått fast at det er sentrale forskjeller mellom fiskeflåten og handelsflåten hva angår konkurransesituasjon og støtteregulering, og det ble ikke foreslått at fiskeflåten skulle omfattes av refusjons- og nettolønnsordningene. Bondevik II-regjeringen hadde med andre ord samme holdning til spørsmålet om nettolønn for fiskeflåten som det dagens regjering har gitt uttrykk for.

Steinar Gullvåg (A) [10:38:08]: Høyres leder synes tydeligvis meget godt om sin egen regjeringens fiskeripolitikk. Det er ikke til å undres over. Det var jo en ren Høyrepolitikk. Tidligere fiskeriminister Svein Ludvigsen greide nemlig det urovekkende kunststykket å gjenskape de klassiske motsetningene mellom kapitalsterke vestlandsfiskere og kystfiskere i Nord-Norge. Jeg er ikke spesielt overrasket over at Høyres leder gjennom denne interpellasjonen bekrefter sitt partis ståsted i denne konflikten.

Med et pennestrøk og uten å konsultere Stortinget endret Ludvigsen norsk fiskeripolitikk over natten på et bestemt punkt. Det er ingen liten prestasjon. Da han avviklet ordningen med tidsavgrensede strukturkvoter, gjorde han også noe med retten til å fiske. Han gjorde strukturkvotene til en meget ettertraktet handelsvare. I det øyeblikk evigvarende kvoter kunne selges fritt, steg markedsverdien til svimlende høyder. Det gikk som det måtte gå, når markedskreftene får lov til å råde. De som kunne betale hva det kostet, kjøpte kvoter. Men hovedpremien gikk til dem som hadde kvoter å selge, og som ville ut av næringen. Slik er vårt felleseie gradvis blitt privatisert.

Jeg synes ikke det er det minste rart at de som sitter igjen med de største gevinstene etter frisleppet på dette området, fører an i kampen mot en ny fiskeripolitikk. Høyres leder er nærmest et ekko av fiskebåtrederne når hun nå går til angrep på alt fra distriktskvoter og leveringsplikt til nettolønnsordningen for sjøfolk, strukturpause og NO_x-avgift.

Det er ikke uvanlig at de som skriker høyest, får størst oppmerksomhet. Det trenger ikke bety at de er representative for næringen. Jeg kan ikke se at sjømannsorganisasjonene har reist krav om nettolønn i havfiskeflåten. Derimot er de svært fornøyd med at vi unngår utflagging av viktige arbeidsplasser på utenlandsferjene, på fraktestøtene og i offshoreflåten.

Høyres leder har åpenbart rett i én ting: Konkurransen om arbeidskraften i havfiskeflåten ville utvilsomt vært enklere om vi hadde gjort som Bondevik-regjeringen ønsket, og avviklet nettolønnsordningen. Da hadde tusensvis av arbeidsløse sjøfolk trolig stått i kø for å få jobb i havfiskeflåten.

Fredag besøkte jeg en gammel Høyre-mann på Andøya. Han sitter faktisk i diplomatlosjen i dag. Ole Nilsen har drevet familiebedriften J M Nilsen i mer enn 50 år. Det er to grunner til at det bor mennesker i lokalsamfunnene

på Bleik og i Nordmela. Det er de rike fiskefeltene rett utenfor og foredlingsbedriftene til J M Nilsen. Jeg vil tro at Ole Nilsen har sitt å fortelle til Høyre-ledelsen. Han er *for* distriktskvoter. Nylig fikk fem av de båtene som leverer til hans anlegg, distriktskvoter på til sammen 50 tonn. Det kommer meget godt med. Ole Nilsens problem er nemlig at han ikke har råstoff nok i perioder av året. Han irriterer seg over at havgående fiskefartøy fryser ned fisken og sender den til Kina framfor å levere til norske foredlingsbedrifter. Kortsiktig profitt teller mer enn norsk verdiskaping, sier Ole Nilsen. Derfor er han *for* leveringsplikt og *for* produksjonsplikt.

Det går an å mene at det ikke bør bo folk på Bleik, eller at lokalsamfunnet i Nordmela ikke har livets rett. Det er mange slike totalt fiskeriavhengige samfunn langs kysten vår. Marked og markedskrefter er ikke svaret på Ole Nilsens problemer. Han er avhengig av at ferskfisktråleren «Andøybuen» oppfylder sin leveringsplikt. Derfor trenger vi en annen fiskeripolitikk enn den Høyre nå forfekter. Derfor har vi strukturstoppen. Derfor har vi strukturutredningen. Derfor får vi en stortingsmelding om strukturpolitikken.

I motsetning til Høyre legger denne regjeringen vekt på hovedelementene i fiskeripolitikken, at de skal forankres i Stortinget, og at de skal ha bredest mulig legitimitet i næringen.

Akkurat nå behandler næringskomiteen to proposisjoner som hver for seg vil ha stor betydning for fiskerinæringen. Den ene vil skjerme norske fiskeres adgang til fiske, den andre gjelder norske straffetiltak overfor fartøy som driver ulovlig fiske.

Øyvind Korsberg (FrP) [10:43:40]: Statsråden startet sitt innlegg med å si at det går veldig bra i norsk fiskerinæring. Ser man på eksporttallene, kan man være enig i det.

Men det debatten i dag dreier seg om, er den framtidens norsk fiskerinæring skal ha. Der ser det ikke fullt så bra ut. Når man har en debatt om distriktskvoter, om hvem som skal få fisk, og hvem som ikke skal få fisk, er den ganske interessant. Er det noen som skal få fisk, må man hente den fisken et eller annet sted. Med andre ord, det er noen anlegg på land som ikke kommer til å få den fisken. Skal man styrke Bleik, må man også fortelle hvor man skal hente den fisken fra. Er det fra Husøy på Senja, og sørge for at det blir arbeidsledighet der? Er det fra Skjervøy, og sørge for at det blir arbeidsledighet der? Eller er det fra Melbu og Aker Seafood, og sørge for at det blir flere arbeidsledige der? Man må ta hele regnestykket, og ikke bare fortelle om de positive sidene. Man må også fortelle hvor man faktisk henter fisken fra. Det er ikke slik at det ut fra politiske vurderinger automatisk kommer mer fisk i sjøen, og at man kan bruke den til å få aktivitet rundt omkring. Det er et faktum – om man liker det eller ikke – at det er overkapasitet på sjøen og overkapasitet på land. Det må man forholde seg til og bare erkjenne, og sørge for å gjøre de grep som er nødvendige for å styrke næringen både på sjøen og på land, slik at det er mulig å drive økonomisk forsvarlig.

Norsk fiskerinæring er i all hovedsak en eksportnæring. Den er subsidiefri, men den er sterkt konkurranseutsatt. Det norske fiskerinæring møter, er handelshindringer i EU, Russland og USA. Den møter et stort illegalt fiske. Hvis man sammenligner norsk fiskerinæring med andre næringer, har petroleumsnæringen skattestimuleringer for å bygge ut felt. Snøhvit er et slikt eksempel. Skipsfarten har nettolønnsordning. Kraftkrevende industri har gunstige kraftavtaler. Landbruket skal jeg ikke nevne, med alle sine milliardoverføringer. Men hva møter norsk fiskerinæring? Jo, den møter krav, avgifter, pålegg, reguleringer, innskjerpinger, leveringsplikt, distriktskvoter, osv., osv. Det er snart på tide at norsk fiskerinæring blir behandlet som en næring og ikke som et politisk verktøy i distriktpolitikken.

I går ble det avslørt at over 100 trålere driver og plyndrer Barentshavet daglig. Det utgjør enorme ressurser. Overfisket er på over 100 000 tonn. Jeg synes at det snart er på tide at Regjeringen begynner å bli mer aktiv når det gjelder kontrollen i Barentshavet. Det går ikke an hele tiden å skyve det foran seg med at man har en dialog, og at man gjør en rekke vedtak for å kontrollere den fisken som landes, man må faktisk snart komme seg ut der kriminaliteten blir begått. Her synes jeg Regjeringen har vært veldig passiv. Vi kommer til å ta grep i vårt alternative statsbudsjett og styrke Kystvakten betydelig. Dette synes jeg absolutt det er på tide at Regjeringen begynner å ta inn over seg, slik at vi blir herre i eget hus når det gjelder Barentshavet.

Nettolønnsordningen har vært oppe i debatten. Vi mener at en nettolønnsordning for norsk sjøfart er helt nødvendig for å kunne møte konkurransen fra utenlandsk sjøfart.

Så kommer man i det dilemmaet at norske fiskere konkurrerer med offshoreflåten når det gjelder rekruttering. Det er mange måter å løse det problemet på. Norges Fiskarlag har sagt at øker man fiskefradraget til 150 000 kr, er man kommet langt på vei. Det kommer vi til å foreslå i det alternative statsbudsjettet som vi kommer til å legge fram, for å imøtekomme rekrutteringsproblemet man har innenfor fiskeryrket.

Til slutt om NO_x-avgiften: Jeg synes det er gledelig at stortingsflertallet er i ferd med å nulle ut også den avgiften. I går var det dieselavgiften for fritidsbåter som ble nullet ut, i forhold til det Regjeringen kom med. At det til stadighet kommer flere slike ting, synes vi er positivt. Når det gjelder NO_x-avgiften, registrerer vi at man har én politikk når det gjelder biler, og en annen når det gjelder fiskeri.

Torbjørn Hansen (H) [10:49:08]: Høyres leder, Erna Solberg, har tatt et viktig initiativ til en debatt om Regjeringens kursendring innenfor fiskeripolitikken. Det er i løpet av bare ett år blitt en situasjon innenfor denne næringen som gjør at det er tvingende nødvendig at Stortinget tar en diskusjon om veien videre.

Fiskerinæringen er av stor betydning for verdiskaping, sysselsetting og bosetting langs kysten. Fiskerinæringen bidrar til «lys i husan», et bilde som fiskeriministeren selv

har brukt en lang rekke ganger. Problemet er at Regjeringen, med sine forslag til nye reguleringer og avgifter er i ferd med å slukke lysene langs kysten.

I Soria Moria-erklæringen står det at Regjeringen skal satse på strategisk viktige næringer. Det skal utvikles nasjonale strategier innenfor næringer hvor Norge har spesielt høy kompetanse eller særlige naturgitte fortrinn, og Soria Moria-erklæringen trekker her fram spesielt marin sektor, som er nevnt først i en rekke av fem viktige næringer. Dette virker kanskje lovende for noen. Men den gode stemningen fra et år tilbake er nå snudd til et bredt anlagt kystopprør mot Regjeringen. Det kan se ut til at de fleste av de initiativene Regjeringen har tatt på fiskeriområdet, er feil, og er på tvers av næringens interesser. Fiskeripressen har oppslag etter oppslag om negative endringer av rammebetingelser. Tunge organisasjoner som Norges Fiskarlag, Fiskebåtrederens Forbund og Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening har gitt klare signaler i sak etter sak hvor Regjeringen har endret politisk kurs. Det er ikke slik som representanten Gullvåg prøvde å framstille det, at det kun er Fiskebåtrederens Forbund som protesterer mot den kursendringen som har skjedd det siste året.

Man skulle nesten tro at Regjeringen hadde det som et selvstendig mål i seg selv å gå imot næringens interesser. De varsellampene som nå lyser langs kysten, gjør det som følge av politiske vedtak, ikke som følge av ytre omstendigheter som kronekurs, problemer med ressurstilgang eller andre grunnleggende forhold som det er vanskelig å styre politisk på kort sikt.

Høyre vil ha en fiskeripolitikk som skaper lønnsomme og trygge arbeidsplasser langs kysten. Lønnsomhet og forutsigbarhet er nødvendig for en næring som foretar store investeringer. Lønnsomhet oppnår man gjennom å investere i moderne utstyr og gjennom å gi selskapene frihet til å drive på en effektiv måte. Fiskerne gjorde store investeringer under den forrige regjeringens strukturpolitikk. Investeringer i nye fartøy er bra for miljøet, det er bra for rekrutteringen til fiskerinæringen, og det er bra for lønnsomheten i flåten. Derfor var det et veldig alvorlig anslag at Regjeringen bråstoppet strukturordningen sist høst. Det har ført til et hvileskjær som fiskerinæringen ikke trengte. Jeg synes Regjeringen snart bør innse at hvileskjær er en uting, både innenfor forskning og fiskeripolitikk og på andre politikkområder. Norsk næringsliv lever ikke i et vakuum. Verden går videre, og hvileskjær betyr at man blir forbigått av andre. Strukturfrysen gjør at fiskerinæringen ikke får en god nok utnyttelse av flåteinvesteringene. Dette påfører de største aktørene flere titalls millioner kroner i årlige tap.

Hvileskjæret innenfor fiskerinæringen blir ikke akkurat møtt med et hvileskjær innenfor offshorenæringen. Mens fiskeflåten ligger i stabilt sideleie, kontraherer offshorenæringen så milliardkontraktene daglig passerer forbi i medieoppslag. Per 1. juli i år hadde norske offshore-rederier kontrahert 119 moderne offshorefartøyer med levering innen 2009. Av de 119 fartøyene skal 85 bygges ved norske verft. Et forsiktig anslag viser at disse fartøyene genererer et behov på 2 000–2 500 nye sjøfolk. Moder-

ne fartøy med faste, gode lønnsbetingelser – to uker på, fire uker av-turnus – har gode odds mot en fiskeflåte som sliter med Regjeringens hvileskjær.

Strukturfrysen er ikke fiskernes eneste politikerskape ulempe. I tillegg kommer offshorenæringens nettolønnsordning med inntil 170 000 kr i statsstøtte pr. person og et forslag om en NO_x-avgift som tar så kraftig for seg i fartøyenes lønnsomhet at mange vil bukke under.

Innretningen for NO_x-avgiften er spesielt gjort for å hente inn penger til statsbudsjettet. Den er ikke spesielt innrettet for å få ned utslippene, den er spesielt innrettet for å hente inn penger til statsbudsjettet. Jeg synes retreatten på dette området som statsråden signaliserte i sted, er god strategi. Jeg synes at retreatten er en god strategi også når det gjelder andre politiske grep som Regjeringen har gjort på fiskeriområdet. I tillegg har Regjeringen nettopp lagt fram et budsjett som forsterker problemet med mangskapskonkurranse, gjennom nettolønn på Hurtigruten.

Høyre mener at de nettolønnsordninger som rederier får gjennom skipsfartspolitikken, er nødvendige, men det gjør det også nødvendig å sikre disse selskapene mulighet til å bruke kvalifisert mannskap fra andre nasjoner. Dette vil lette presset mot mannskapene i norsk fiskerinæring betydelig. I en tid med stor mangel på folk både innenfor offshorenæringen og innenfor fiskerinæringen vil en slik reform kunne gjøres på en smidig og god måte.

Jeg har registrert at fiskeriministeren møter motbør også i egne rekker for den nye fiskeripolitikken. Dette er ikke overraskende. Realiteten er at Regjeringen legger om en politikk som også Arbeiderpartiet har stått bak i mange år. Stortingsrepresentant Svein Gjelseth fra Arbeiderpartiet i Møre og Romsdal uttalte 5. september til Sunnmørs-posten om fiskeriministeren:

«Her er ho i takt med næringa, og med det som Arbeidarpartiet har stått for fram til i dag.»

I 2002 og 2003 holdt deler av norsk fiskerinæring på å bukke under som følge av sterk kronekurs. Dette var en stor utfordring, for det er ikke lett for politikerne å påvirke kronekursen helt uten videre.

I dag er problemene politikerskapt. Problemene kan lett løses ved at Arbeiderpartiet skrinlegger sitt fiskeripolitiske eksperiment. Etter ett år med ny kurs har vi lært at det kanskje ikke er så lurt å forandre en politikk som virker.

Aud Herbjørg Kvalvik (SV) [10:55:25]: Interpellanten Erna Solberg er ikke fornøyd med Regjeringens strukturfrys. Strukturfrysen vil jeg kalle for en tenkepause i denne sammenhengen. Norsk fiskeripolitikk fortjente en tenkepause, særlig etter at den forrige regjeringen innførte omsettelige evigvarige kvoter. Vi trengte en tenkepause, og den har den nye rød-grønne regjeringen benyttet bl.a. til å frambringe en NOU som gir et godt kunnskapsgrunnlag for å bringe fiskeripolitikken inn på et nytt og bedre spor.

SV er veldig godt fornøyd med den nye fiskeriministeren, som understreker det sterke samfunnspektivet vi må ha på fiskeripolitikken. SV er meget godt fornøyd med

at Regjeringen, i motsetning til Bondevik II-regjeringen, tar våre internasjonale forpliktelser på alvor.

Innføring av NO_x-avgift er viktig og riktig for miljøet og for vårt kollektive ansvar i henhold til Gøteborgprotokollen. SV er også opptatt av leveringsplikten, fordi den vil sikre sysselsetting og aktivitet i mange store og små kystsamfunn. Den må vi ta vare på.

SV er rett og slett godt fornøyd med den fiskeripolitikken ministeren målbærer her i dag. Vi ønsker at den nye fiskeripolitikken kan stimulere til sysselsetting og bosetting gjennom å kombinere det beste fra vår fiskeritradisjon med moderne nyskaping og innovasjon, ved hjelp av ny teknologi og markedskunnskap.

Vi ønsker en lokal verdiskaping som kan sikre arbeidsplasser både på båtene og på land, der en mindre andel av ressursene blir sendt jorden rundt for å bearbeides og komme tilbake til frysediskene i Norge.

Oppsummert: Regjeringen har med strukturfrys innført en nødvendig tenkepause, en pause som blir brukt til å stake ut en ny rød-grønn kurs i fiskeripolitikken.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [10:57:34]: Norsk fiskerinæring er ei av våre aller viktigaste næringer. Ho sikrar busetnad og aktivitet langs kysten, ho skaffar både råstoff og eksportinntekter, og i tillegg er synergieffekten i form av norske leveransar av varer og tenester av veldig stor betydning.

Fiskerinæringa i Noreg har tusenårige tradisjonar og har opp gjennom historia vist både evne og vilje til å tilpassa seg forhold som har skifta – ganske store endringar til tider. I vår moderne tid går desse endringane med mykje større fart enn dei gjorde tidlegare. Næringa har likevel framleis vist både evne og vilje til å tilpassa seg og til å driva utan å vera avhengig av tilskot frå staten.

Fiskarane er ikkje kjende for å klaga, men dei har eit utvitydig, klårt og tydeleg språk. Og no er norsk fiskerinæring frustrert – «no doubt about that». Det starta egentleg med den raud-grønne regjeringa sin bråstopp i strukturkvoteordningane. Fiskarane miste ikkje motet, men utlomodet auka. Me krev å få klår melding om kva me skal halda oss til, var budskapet. Så viser det seg i tillegg at nettolønsordninga, som i seg sjølv er ei god ordning, har ført til ei betydeleg konkurransevriding i kampen om arbeidskraft, og taparen er norsk fiskerinæring. Legg merke til at fiskerinæringa ikkje ber om nettolønsordning, men ho ber om like konkurransevilkår.

Så kom forslaget om NO_x-avgift, som kan verta ein katastrofe for norsk fiskerinæring. Opptil 5–6 millionar kr i auka utgifter på eitt fiskefartøy, og i tillegg betydeleg reduksjon i råstofftilgangen til norsk fiskeforedlingsverksemd. Igjen eit tydeleg språk frå fiskerinæringa. Me skal bidra til betydeleg NO_x-reduksjon, men då må Regjeringa lytta til oss, og til eit samla norsk næringsliv, er budskapet. Og budskapet er veldig klår: Utset innføring av NO_x-avgifta eit halvt år, og lat oss få ei fondsløysing, så skal me greia å redusera NO_x-utslappa betydeleg.

Denne viktige og til no sterke næringa treng stabile og føreseielege rammevilkår. Dei må rett og slett kunna veta kva dei kan rekna med framover, bl.a. når dei planlegg

store investeringar. Så langt har den raud-grøne fleirtals-regjeringa på ingen måte vist evne eller vilje til å oppfylle dette ønsket, snarare tvert imot. No er det på høg tid at fiskeriministeren tek snøret i ei anna hand og viser at Regjeringa tek norsk fiskerinæring på alvor.

Alf Ivar Samuelsen (Sp) [11:01:12]: Interpellanten startet med å si at det var stor uro i fiskerinæringen, og nevnte en rekke organisasjoner som var betenkt over de tiltak fiskeriministeren har iverksatt.

Jeg skulle ønske at den samme interpellanten hadde tatt seg en tur langs kysten og snakket med kystbefolkningen, kommuner og fylkeskommuner, spesielt i nord. Man ville da ha opplevd betydelig uro over den tidligere fiskeripolitikken som var gjennomført.

Jeg synes det tegnes et for enkelt og for unyansert bilde av tilstanden i fiskerisektoren. Jeg kan i all beskjedenhet si at jeg uttaler meg også som forhenværende ordfører i en liten kystkommune som var sterkt avhengig av fiskeriene.

Jeg konstaterer at flåten har tjent penger, i varierende grad, avhengig av om det er kystfiskeflåte eller stor, havgående flåte. Jeg konstaterer at fiskeindustrien har tjent penger, også den i varierende grad. Å si at fiskeindustrien etter 2004 går med svarte tall, ene og alene fordi det har vært ført en fiskeripolitikk som har resultert i det, er å forenkle det sterkt. Den tradisjonelle, tunge fiskeindustrien har hatt problemer, men vi ser at enkelte bedrifter har endret sitt produktspekter og kommet over i nye varianter som har gjort at de har tjent penger. Man har gått over til flere ferske produkter og tjent til dels gode penger. Vi har hatt et marked som har etterspurt fisk mer enn tidligere. Vi har hatt en høykonjunktur som har vært medvirkende til de positive tallene. Derfor synes jeg at vi må nyansere bildet mer, og ikke svartmale det, slik som man har gjort nå, når fiskeriministeren har gått inn for en tenkepause, som i aller høyeste grad er nødvendig.

Når man refererer til diverse organisasjoner som er skeptiske, vil jeg be om at man lytter litt til professor Torbjørn Trondsen ved Norges fiskerihøgskole i Tromsø og hva han har sagt om konsekvensene av den fiskeripolitiske kurs man la seg inn på. Lytt også til seniorforsker Bent Dreyer ved Fiskeriforskning, som har sagt at vi som fiskerinasjon har en unik mulighet hvis vi spiller kortene våre riktig.

FNs matvareorganisasjon sier at 80 pst. av fiskeressursene er overbeskattet. I 2030 vil vi med dagens produksjon ikke dekke mer enn 50 pst. av verdens behov for fisk. Det betyr at Norge om ikke lang tid vil stå overfor en situasjon der nettopp havets produkter vil gi klingende mynt i kassen. Da må man stille spørsmålet: Møter de operative grep som man har tatt tidligere, den store utfordringen vi ser på markedssiden i tiden som kommer?

Vi har hatt en flåte som har vridd fokus mot volum og vært mindre opptatt av kvalitet. Det mener jeg er galt. Jeg kunne vist mange eksempler på at det har vært en kvalitetsnedgang på sentrale markedsprodukter. Når vi har et marked som etterspør mer kvalitet enn noensinne og er villig til å betale en bedre pris for kvalitetsprodukter, har vi en unik mulighet som vi ikke må forsakle, og da må vi

ikke tegne et for negativt bilde av den næringen som kanskje er Norges framtidsnæring.

Senterpartiet ønsker ikke privatisering av de felles ressursene vi har. Vi ønsker ikke større eierkonsentrasjon. Vi ønsker ikke et regime av kvotebaroner og havlorder. Vi ønsker heller ikke en ressursrente. Når interpellanten var opptatt av at vi har dårlig rekruttering (presidenten klubber), så har nettopp den kvoteprisen vi har hatt i de senere år, vært en effektiv stopper for god rekruttering.

Avslutningsvis vil jeg sitere en dame i Nordland (presidenten klubber) som heter Bente Aasjord: Tanken om å la kvotebaronene og havlordene stikke av med de økonomiske ressursene og sende skattepengene til kystsamfunnet er som å gi Afrika glassperler (presidenten klubber) i kolonitiden.

K e n n e t h S v e n d s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Presidenten må be om at taletiden overholdes.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [11:07:12]: Eg vil starte med å takke interpellanten for å setje fokus på fiskerinæringas lønsemd og framtid, for på den måten får ein fokus på dei politiske skiljelinene i norsk fiskeripolitikk.

Fiskeri- og havbruksnæringa er vår nest største eksportnæring. Derfor er denne næringa viktig for landet vårt, og ikkje minst for distrikts- og regionalpolitikken, som igjen har stor betydning for busetjingsmønsteret langs kysten.

Soria Moria-erklæringa varslar ein ny fiskeripolitikk og ei ny retning. Det er rett. Skal me ha ein framtidretta og innovativ fiskeripolitikk, må ein òg vere ambisiøs og ha det rette verktøyet for å fremje ei slik utvikling. Ein ny fiskeripolitikk må innebere ei berekraftig forvaltning, ei rettferdig fordeling og ikkje minst lønsame arbeidsplassar. Derfor er bedriftsøkonomisk lønsemd ein føresetnad for å sikre verdiskaping til fellesskapets beste, og det er me alle opptekne av. Det må gjelde både i havbruksnæringa, i flåteleddet og i landindustrien. I tillegg vil fiskeripolitikken innretning ha stor betydning for at små og store kystsamfunn skal få utvikle seg i ei god og positiv retning.

Den raud-grøne regjeringa har frå dag ein teke nye grep og sett i gang prosessar som vil gjere fiskerinæringa meir lønsam og meir innovativ. Det må ikkje bli oppfatta som at ein allereie er i mål, for mykje arbeid gjenstår, ikkje minst gjennom arbeidet knytt til det såkalla Strukturutvalet. Dette arbeidet er i godt gjenge, og fleire gode tiltak vil bli etablerte i nær framtid.

Men først må me gjennomføre ein god og skikkeleg demokratisk prosess med gode innspel og debattar. Det er vår regjering oppteken av, i motsetning til den regjeringa representanten Solberg sat i. Den regjeringa som representanten Solberg tilhørte, gjorde om einskapskvoteordninga til ei ordning med strukturkvotar utan at Stortinget fekk saka til behandling. Med andre ord var det ei sak som mangla legitimitet. Sjølv om mange i fiskerinæringa støt-

ta denne omlegginga, betyr ikkje det at alle var like glade for dette. Det mangla altså legitimitet.

Når me no grip tak i strukturpolitikken, er det viktig å hugse at formålet med strukturvoteordninga er å få ned bl.a. overkapasitet. Fiskeflåten må vere tilpassa ressursgrunnlaget for å auke lønsemda og for å få til ei fornying av fiskeflåten. Det er ikkje tvil om at overkapasitet gjev utslag i låg lønsemd. I tillegg gjev det utslag i høg alder på fiskebåtane.

Overkapasitet i seg sjølv er ikkje det største problemet, men det blir ei stor utfordring dersom fiskeflåten må fiske meir enn kvoten for å oppnå lønsam drift. Me har enno ikkje konkludert i desse spørsmåla, men det er ikkje tvil om at denne regjeringa, i motsetning til den førre regjeringa, vil leggje fram ei sak for Stortinget i løpet av vinteren der ein på ein god og demokratisk måte kan finne fram til gode løysingar for ei utsett næring.

Representanten Solberg starta innlegget sitt med å seie at det var stor uro langs kysten. Ja, det er da ikkje noko nytt. Det har det alltid vore. Eg har enno til gode å oppleve at noka regjering har skapt heilt ro rundt omkring Noregs kyst. Det er som kjent ulike interessemotsetningar. Det må me leve med. Men det bør iallfall ikkje hindre oss i ei målsetjing om at næringa skal vere ei lønsam næring, der me får levande kystsamfunn, der lysa er tende, og der optimismen blomstrar.

Til slutt har eg lyst til å peike på eit paradoks. Først opplever me at representanten Solberg kritiserer Regjeringa for forslaget om innføring av NO_x-avgift. Når så fiskeriministeren går opp på Stortingets talarstol og gjer greie for at ein no har funne fram til gode løysingar som næringa kan leve med og kan akseptere, opplever me faktisk at representanten Solberg kritiserer det òg. Forstå det den som kan!

Tord Lien (FrP) [11:12:52]: Statsråden startet sitt innlegg med å si at det går veldig bra for norsk fiskeri og havbruk. Med laksepriser på 40 kr pr. kg og stadig større produksjon av oppdrettslaks og oppdrettstorsk er det ikke rart at det går bra for norsk fiskerinæring. Hvor mye av dette Regjeringen har æren for, er vel et annet spørsmål. Jeg hadde inntrykk av at det i større grad var internasjonale markedsforhold som bidrog til dette.

Men statsråden sa noe veldig viktig: Fiskeressursene må forvaltes som fellesskapets ressurs. Grunnlaget for dette, slik jeg ser det, er lønnsomhet i flåten – også lønnsomhet i konkurranse med offshoreflåten – en bærekraftig beskatning av den ressursen som fisken er, og mest mulig verdiskaping for nasjonen for hver enkelt kilo fisk som blir tatt på land. Det innebærer mer bearbeiding.

NO_x-avgiften er en fryktelig morsom sak. Jeg er ikke helt sikker på hva som gjelder ennå. For tre dager siden sendte Regjeringen ut på høring en forskrift om NO_x-avgiften. I dag har Regjeringen snudd – trodde jeg, inntil representanten Kvalvik fra SV sa at hun var veldig for NO_x-avgift. Hvordan SV stemmer i denne saken, blir ikke godt å si.

Men jeg er glad for at Regjeringen, Kristelig Folkeparti og Høyre nå har snudd. Fremskrittspartiet fremmet for-

slag allerede i mai om å innføre NO_x-fond. Vi ble helt ale- ne om dette under voteringen i Stortinget. Man har spredt betydelig grad av usikkerhet og uro i næringen på grunn av dårlig håndverk. Jeg er glad for at Fremskrittspartiet nå får et enstemmig storting med seg ved behandlingen av denne saken.

Samtidig er det et paradoks når Regjeringen legger opp til et avgiftssystem som vil belønne biler som slipper ut mye mer NO_x, mens man straffer båter som slipper ut NO_x. Jeg regner med at det er en logikk i dette, men jeg har ikke klart å bringe den på det rene.

Så er det grunn til å peke på, når Regjeringen snakker om 100 pst. finansiering av NO_x-reduserende tiltak i flåten, at EU har et slikt system – de tillater inntil 30 pst. tiltaksfinansiering, mens Regjeringen snakker om mellom 75 pst. og 100 pst. for fiskeflåten. Det kan hende at det er mulig, EU har ikke tillatt det foreløpig. Men derimot, hvis statsråden gjør som hun sier, og innfører et fond, vil ikke ESAs regler påvirke dette. Vel, vi får håpe at NO_x-avgiften er lagt bort, men det er helt åpenbart at den, hvis den hadde blitt innført, ikke ville ha bidratt til økt lønnsomhet, og heller ikke til høyere bearbeidelsesgrad når det gjelder norsk fisk.

Distriktskvoteordningen var min kollega Korsberg inne på. Det er én ting som er sikkert også med hensyn til den, og det er at den ikke vil føre til mer foredling, og den vil heller ikke føre til økt lønnsomhet. Den vil føre til at ressurser flyttes fra industribedrifter som i dag tjener penger, til bedrifter som taper penger, uten garanti for at denne situasjonen vil endre seg. Det er helt sikkert at restene av fiskeindustrien i Trøndelag, i Møre og Romsdal og på Helgelandskysten vil bli sterkt rammet dersom Regjeringen fullfører sin ambisjon om 15 pst. distriktskvote. La oss håpe at dette ikke skjer.

Så må jeg få lov til å kommentere noe annet som stod i media i går. Representanten fra SV, Kvalvik – som modererte seg ganske kraftig i dag – var ute og sa at trålerne må fases ut over en tiårsperiode. Dette kaller jeg skummel sjarkromantikk. Jeg ser ikke for meg at kystfiskeflåten reiser til Grønland med sjarkene sine for å fiske reker og pelagisk fisk. Jeg håper at dette var et feilskjær fra SV, og at det ikke er representativt for Regjeringens fiskeripolitikk.

Jeg vil kort avslutte med å si at jeg føler ikke at den politikken Regjeringen fører, fører til mer lys i husene. Den fører derimot til at Regjeringen kan bestemme hvor i landet det skal være lys i husene, og hvor det ikke skal være det. Det er en byråkratisering av norsk fiskeripolitikk som jeg ikke tror vi er tjent med.

Bent Høie (H) [11:17:39]: Innledningsvis er det grunn til å oppfordre Arbeiderpartiets representanter og statsråden til å bli enige om hvorvidt de skal angripe Høyre for å være for eller å være imot nettolønnsordningen. Men et mye bedre alternativ er jo å lytte når vi i Høyre selv forklarer vårt standpunkt i den saken.

Det som er ganske betegnende, er at den fiskeripolitikken som Regjeringen nå fører, den fiskeripolitikken som fiskeriministeren forfekter, bygger på en virkelighetsoppfatning som har sitt utgangspunkt i synspunktene fra frak-

sjoner i Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet og enkelte fylkespolitikere, men ikke på det som er fiskerinæringens standpunkt, synspunkter og ønsker for en bærekraftig og lønnsom fiskerinæring. Den forrige fiskeriministeren var kjent fordi han reiste kysten rundt og lyttet til dem som hadde støvlene på, og som hadde synspunkter på hvilke justeringer som var nødvendige i forhold til å skape en mer lønnsom og bærekraftig fiskerinæring. Så reiste han ut i verden og misjonerte for norsk fisk og eksport av norsk fisk.

Dessverre er det nå helt andre perspektiver som styrer fiskeripolitikken. Den rød-grønne fiskeripolitikken er i ferd med å skape en ulønnsom fiskerinæring, som er avhengig av subsidier og er avhengig av statsstyring. Det er en fiskeripolitikk som ikke bare bryter med det som fiskerinæringen selv ønsker, det er endog en fiskeripolitikk som bryter med det som har vært en lang tradisjon i Kyst-Norge, nemlig at en er omstillingsvillig, ønsker lønnsomhet, ønsker i stor grad å klare seg selv uten de store innblandingene fra samfunnet, fordi en vet at hvis en får muligheten til å utnytte de ressursene som en har, vil en både klare seg selv, klare å skape lønnsomhet i næringen og ikke minst å skape bosetting langs hele kysten. Eller som Reidar Nilsen, leder av Norges Fiskarlag, sa til Nordlys 8. november 2006:

«Alt av strukturordninger som var på gang er stoppet opp. Ikke et eneste tiltak er gjort slik at næringen for egen maskin kan skape lønnsomhet. Mange vurderer om det er verdt å fortsette i denne næringen.»

Det er ganske beskrivende i forhold til hvordan næringen selv ser på denne fiskeripolitikken.

For å ta et eksempel fra mitt område, Husøy fiskerihavn på Karmøy, som gjennom denne høsten fikk en tripelsmell fra Regjeringen: Først kom forslaget om NO_x-avgift, som vil gjøre det lønnsomt for mange av trålerne i det området heller å velge å lande fisken i Danmark. Det samme gjelder for fiskerihavnen i Egersund. Spørsmålet er om de modellene som Regjeringen nå har seminar om, vil bedre på den problemstillingen.

Husøy er også en fiskerihavn som har tatt miljøutfordringene på alvor, og nytter de lokale mulighetene for å bruke gass som energikilde. Dermed får de en ekstrasjakk når Regjeringen innfører CO₂-avgift på bruk av gass på land. De har gjort det som alle har oppfordret til, som Stortinget gang på gang har oppfordret til, nemlig å bruke norsk gass i industriutvikling på land, og så møter de altså en regjering som innfører en CO₂-avgift på denne bruken.

Den tredje smellen opplevde de da Regjeringen plutselig og helt uventet gav en ny pelagisk trålerkonsesjon til en gruppe i næringen som selv har stått for omstillinger i betydelig størrelsesorden, en gratis ny trålerkonsesjon som svekker lønnsomheten når det gjelder de eksisterende konsesjonene i denne næringen.

Næringen i dette området reagerte med sjokk og vantro på at Regjeringen over natten plutselig kan gi en ny trålerkonsesjon som svekker lønnsomheten og fangstverdien for denne trålergruppen til en verdi av 15 mill. kr i året, dvs. mellom 400 000 og 500 000 kr pr. båt, i den delen av

næringen som kanskje har tatt de største strukturendringene.

Nå er det på tide at fiskeriministeren begynner å lytte til dem som har støvlene på, de som er opptatt av å skape en lønnsom næring som klarer seg selv, og som følger med i den internasjonale utviklingen.

Ola Borten Moe (Sp) [11:23:24]: Dette er en svært viktig debatt. Den gjelder ikke bare innenfor dette området, men den er også en tilnærming til politikk som har paralleller til veldig mange andre områder. Denne saken er, slik vi ser det, et godt og viktig tegn på at den nye regjeringen har en annerledes tilnærming til næringspolitikk.

Det dette dreier seg om, er graden av offentlig forvaltning, eller graden av offentlig styring av viktige naturressurser. Hvem er det som skal tjene på forvaltningen av dette uttaket, og på hvilken måte skal dette skje? Når noen representanter i dag tegner et svart bilde av norsk fiskerinæring, deler ikke vi i Senterpartiet det synet. Dette er en næring med en enorm verdiskaping. Og slik vil det fortsette globalt, der ressursituasjonen blir stadig mer trengt. Om man da har lokal verdiskaping og lokal sysselsetting langs kysten, og legger det prinsippet til grunn at ingen skal eie disse evigvarende naturressursene, er den politikken Erna Solberg forfekter, dårlig nytt. Om man derimot har et mest mulig effektivt uttak av disse naturressursene, blir nok bildet noe annerledes. At pengene da muligens havner helt andre steder enn der ressursene er, blir i et slikt perspektiv mindre viktig.

Jeg vil få tilføye at også i Senterpartiet er det oppslutning om at det er nødvendig med en strukturendring. Men det er nødt til å skje innenfor rammene av det som samfunnene langs kysten kan bære, og for så vidt samfunnet for øvrig. Den samme tilnærmingen mener jeg at vi finner innenfor mange andre næringer – landbruk, kraftkrevende industri og eierskap til vannkraft, bare for å nevne noen. Vi har i Norge mange begrensninger på marked og kapitalens frie flyt for å oppnå de mål som hele samfunnet vil profitere på. Dette er en politikk Senterpartiet ønsker å videreføre.

Når det så gjelder beskyldningene om mangel på legitimitet, er det vårt syn at det ikke er de siste 20 års fiskeripolitikk som har mangel på legitimitet. Det som har mangel på legitimitet, er den ordningen den forrige regjeringen innførte, med evigvarende kvoter. Der kjørte man en prosess uten forankring i Stortinget, og det er et klart brudd med et av de viktigste prinsippene innenfor norsk naturressursforvaltning, nemlig at disse ressursene tilhører fellesskapet og folket.

Når det så gjelder målsettingene for en ny fiskeripolitikk, vil Stortinget få mulighet til å diskutere dem på bred basis i løpet av vinteren. Vår målsetting er at vi denne gangen skal klare å forankre fiskeripolitikken bredt, i motsetning til det arbeidet som den forrige regjeringen gjorde på dette området. For Senterpartiets del vil det være viktig at ressursene i havet og langs kysten skal brukes som grunnlag for arbeid og inntekt for flest mulig mennesker, og i mest mulig nærhet til der ressursene oppstår. Man skal kunne leve av naturen i nærheten av der res-

sursene er. Vi kommer til å legge vekt på interessene til kystfiskeflåten, fordi vi mener at den er avgjørende viktig og en bærebjelke i veldig mange lokalsamfunn langs hele kysten.

Når det gjelder distriktskvoter, ønsker Senterpartiet å videreutvikle et spredt rettighetsforhold til fiskeressursene. Da er distriktskvotene viktige. Det er mulig at innretningen på dem ikke er optimal i dag. Det er i så fall ting som vi vil få mulighet til å komme tilbake til og se på senere.

Når det gjelder leveringsplikten, skjer det en innstramning på dette punktet, og det er i høyeste grad nødvendig. Både kyst- og havfiskeflåten har et samfunnsansvar for bosetting og for verdiskaping langs kysten, og dette ansvaret innebærer bl.a. å sørge for at fiskeindustrien har sikker tilgang på råstoff gjennom hele året.

Når det gjelder NO_x-avgiften, synes jeg det er overraskende at vi får kritikk for å ha lyttet, spesielt etter at vi allerede har varslet at vi har tenkt å lytte. For egen del er Senterpartiet veldig godt fornøyd med de løsningene og de skisser til løsninger som statsråden her nå presenterer.

Tove Karoline Knutsen (A) [11:28:48]: Interpellanten Solberg prøver å binde oss alle til masta med å påstå at det har vært ført den samme fiskeripolitikken de siste 20 årene her i landet. Vi som har tilknytning til og kjennskap til kysten, vet i alle fall at det ikke er riktig.

Det skjedde noe nytt under Bondevik II-regjeringa, der Høyres Svein Ludvigsen var fiskeriminister. Det nye var at det ble innført en type strukturvoteordninger som åpna for samling av kvoter på enkeltfartøy, noe som var nytt for kystflåten. Så langt hadde man regulert kapasiteten i denne flåten alt vesentlig gjennom offentlige kondemneringsordninger og adgangsbegrensninger. Strukturvoteordninga med evigvarende kvoter, slik den ble praktisert under Bondevik II, førte til at kapasitetsbegrensninga nå ble finansiert av privat kapital, noe som igjen førte til økt omsetning av fartøy og kvoter, økt økonomisk press i næringa og sterkere konsentrasjon av fiskerettigheter. Det er dette som er bakteppet for den viktige diskusjonen vi har hatt en stund nå om privatisering av fiskeressursene. Det var dette som danna grunnlaget for den fiskeripolitiske plattformen som de tre rød-grønne partiene gikk til valg på, og som hadde som utgangspunkt Stortingets eget vedtak, som slår fast at landets rike fiskeressurser er vår felles eiendom.

Begrepet «lønnsomhet» er et mantra med et viktig substansielt innhold. Det er viktig for alle næringer at de driver etter bedriftsøkonomisk lønnsomme prinsipper. Men vi har også en tradisjon her i landet for å tenke at bedriftsøkonomiske hensyn skal kunne kombineres med hensynet til viktige samfunns mål. Det er bl.a. grunnlaget for den politikken vi fører når det gjelder petroleumsvirksomheten vår. Innen fiskerinæringa er samfunns målene bl.a. knyttet til å ha en bærekraftig ressursforvaltning, til bosetting langs hele kysten, til urbefolkningens interesser, til en rettferdig fordeling og ivaretagelsen av et kystlandskap og en kystkultur som skriver seg langt tilbake i historien. Kort sagt: Det dreier seg om den legitimiteten som også

denne næringa må ha sitt grunnlag i, og som må være bredt fundert i breie lag i folket.

Interpellanten snakker om at den forrige regjeringa skapte lønnsomhet i fiskeflåten, men det er en sannhet med betydelige modifikasjoner. Det kan nok være riktig for dem som i dag sitter på betydelige kvanta innen ett eller flere fiskeslag. Men for øvrig er det de aktørene som har fått kvoter, og så solgt seg ut av næringa, som har gjort det best. Mange som i dag er inne i fiskerinæringa, har en betydelig gjeld å slite med fordi kjøp og salg av en begrenset etterspurt ressurs ubønhørlig er prisdrivende. Det er faktisk slik at mens gjelda innen fiskeflåten i 1998 var på samme nivå som inntjeninga, var den samme gjelda økt til det dobbelte i 2004, mens inntjeninga var omtrent på samme nivå.

Det må være innlysende at en forgjelda flåte er sårbar for de variablene som naturlig svinger i fiskerierne: ressurstilgangen, drivstoffpris og rentenivå – for å nevne noen.

I Soria Moria-erklæringa har regjeringa Stoltenberg nedfelt noen prinsipper som bl.a. danner grunnlaget for mandatet til det regjeringsoppnevnte utvalget som har vurdert strukturvirkemidlene i fiskeflåten. Utvalget har tatt utgangspunkt i tre hovedhensyn:

Fiskeressursene skal være en felles eiendom. Vi ønsker en flåte som skal bidra til aktivitet langs hele kysten, og vi ønsker en moderne, variert og lønnsom fiskeflåte.

Strukturutvalgets utredning og anbefaling ble presentert av fiskeriminister Helga Pedersen den 19. august i år, under Husøydagene på mi heimøy, Senja. Husøydagene er blitt en av landets viktigste fiskeripolitiske arenaer, med politikere, organisasjonsfolk, fiskere og andre interesserte samla på ett Brett. Mange deltok i debatten rundt strukturmeldinga, og det var enda flere som særlig merka seg ordene til en av kystens mest kjente og erfarne fiskerskipperer – for øvrig bror til den før nevnte Svein – Kåre Ludvigsen fra Sommarøy. Du må snu denne utviklinga nå, Helga, sa han, henvent til fiskeriministeren: «Når vi tenner lys i et hus i Troms, slukker vi 25 lys i Finnmark.»

Kåre Ludvigsen gav med det utsagnet uttrykk for et syn som stadig flere langs kysten deler. Vi må ha en fiskeripolitikk som ivaretar både de bedriftsøkonomiske hensynene til næringa og de samfunns målene som er knyttet til viktige verdier vi ønsker å bygge kysten, landet og ikke minst framtida på.

Erna Solberg (H) [11:33:48]: Hvis det var riktig, det Tove Karoline Knutsen innledet innlegget sitt med å si, at det var den forrige regjering som beveget seg vekk, må jeg stille et konkret spørsmål: Hva er da grunnen til at hennes partikollega Svein Gjelseth føler behov for å si om strukturendringene at det er vanskelig for ham å mene noe annet enn det partiet har stått for de siste 15 årene – altså internt i Arbeiderpartiet deler man ikke Tove Karoline Knutsens egen beskrivelse av hvordan endringene har foregått?

Denne debatten har vist én ting: De som er mest fornøyd med Regjeringens fiskeripolitikk, er SV. Det viser vel kanskje at både Arbeiderpartiet og Senterpartiet er tvunget betydelig til venstre i forhold til hva de har stått

for tidligere. For Senterpartiet er det åpenbart et problem at en av deres siste fiskeriministre nå er en av de største kritikerne av Regjeringens fiskeripolitikk, der regjeringen selv mener at det har skjedd en betydelig endring. La meg da gå punktvis gjennom noen av de spørsmålene som har vært oppe.

Jeg har ikke kritisert at man foretar en retrett. Det synes jeg er fint. Det jeg har kritisert, er at man åpenbart har gjort et meget dårlig håndverk på forhånd. Det burde Regjeringen ikke ha gjort. Man burde kanskje vært i dialog. Og så får vi se om det er riktig som det sies fra denne talerstolen, at næringen er fornøyd. Så langt har vel ikke næringen uttrykt noe som helst knyttet til de skissene som har vært trukket opp fra talerstolen i dag, knyttet til NO_x. Uansett er det positivt at man foretar retretter når det blir bedre, men det er ikke sikkert at man hadde trengt å gå igjennom all den diskusjonen om man hadde hatt en bedre dialog på forhånd.

Så til nettolønn. Her må Arbeiderpartiet bestemme seg for om de skal hevde, som Helga Pedersen, at den forrige regjeringen og Høyre var for, og at det var bred enighet om disse spørsmålene, eller, som Gullvåg, skjelle oss ut for at vi ville fjerne alt. Sannheten er at vi ønsker oss en annen type nettolønnsordning, og vi ønsker større frihet til å kunne ansette flere utlendinger i skipsfarten, noe som innebærer at presset mot fiskerinæringen ville vært mindre.

Når det gjelder leveringsforpliktelsene, er vi enig i at det skal være leveringsforpliktelser. Men det forslaget som er fremmet om 100 pst. levering, med innskjerpinger også på foredlingsbiten, kommer til å bidra til lavere lønnsomhet og en betydelig politisk styring, og det kommer til å bidra til at flere lokalsamfunn blir mer sårbare. Det er et dilemma med distriktskvotene at man bare flytter fra det ene lokalsamfunnet til det andre. Det betyr at det alltid vil være noen som er for, men det er veldig mange som vil være imot, for det bidrar altså bare til at man flytter på kvoter og ikke øker dem.

Så til strukturfrys. Det sa vel egentlig Svein Gjølseth alt om i sin beskrivelse av denne.

Til slutt, til representanten Gullvåg: Det er mulig at det bare er Høyre som mener dette, men jeg registrerer at da må også LO tas inn blant dem som gir Høyre støtte, og at stort sett alle fiskerierisasjonene og ikke minst en tidligere relativt kjent arbeiderpartiperson som nå leder Fiskarlaget, må være blant de høyrøstede skrikhalsene som Gullvåg mener får for mye oppmerksomhet i fiskeridebatten. Men det er de som har problemene nær seg, som nå gir klareste beskjed om at de er kritisk til Regjeringens politikk.

Statsråd Helga Pedersen [11:37:34]: Regjeringens fiskeripolitikk skal sikre aktivitet langs hele kysten, og vi skal sikre aktivitet i de mest fiskeriavhengige samfunnene. Det skal vi gjøre gjennom leveringsplikt, gjennom distriktskvoter, gjennom det marine verdiskapingsprogrammet, gjennom et aktivt arbeid for å sikre produktene våre markedsadgang, gjennom ferskfisksatsing og gjennom forskning, for å nevne noe.

Det skulle vært veldig interessant å se hvordan kysten hadde sett ut dersom det var Fremskrittspartiets politikk

som skulle gjennomføres. Jeg tror ikke man trenger å være spåkone for å slå fast at mange av stedene langs kysten da ville blitt slettet fra kartet – noe også representanten Korsberg gikk langt i å si i sitt innlegg.

Er det én ting fiskerinæringen som eksportnæring er avhengig av, er det en forsvarlig økonomisk politikk. Jeg ser fram til at Fremskrittspartiet skal legge fram sitt alternative budsjett. Det er klart at mer penger til Kystvakten isolert sett høres forlokkende ut, men det hjelper lite hvis man samtidig pøser milliarder inn i økonomien, og dermed ødelegger næringens konkurransekraft.

Representanten Korsberg tok også opp overfiskeproblematikken. Det er en problemstilling som Regjeringen møter på flere områder, og der vi er veldig aktiv. Blant annet har Regjeringen foreslått endringer i norsk lovverk for å sikre oss hjemler til å nekte tjuvfiskefartøyer adgang til norske havner for å kjøpe tjenester. Det skal bli spennende å se hvordan lov og orden-partiet Fremskrittspartiet stiller seg til dette forslaget når det skal opp i Stortinget i desember. Jeg tror det er i overensstemmelse med de flestes rettsfølelse at heleren er like ille som tyven. Men i Stortingets spørretime den 10. mai i år slo Øyvind Korsberg fast at man ikke må ta helerileddet. Med en sånn holdning vil man neppe komme langt i kampen mot verken hytteinnbrudd eller tjuvfiske.

Når man innfører endringer i fiskeripolitikken, må man forvente debatt. Det er ikke noe nytt. Når den forrige fiskeriministeren reiste rundt langs kysten – med eller uten støvler – var det ikke akkurat jubel han hørte når han lyttet til kystbefolkningen. Det var ikke akkurat optimisme som preget kysten under den forrige regjeringen. Så når representanten Solberg påstår at det ble skapt mange nye arbeidsplasser, spør jeg: Hvor ble de arbeidsplassene av? Bare i mitt fylke forsvant det 1 000 industriarbeidsplasser i løpet av svært kort tid. Høyre hadde ikke noe svar på hvordan dette skulle møtes. Det ble også behørig debattert internt i Høyre. Jeg vil bare minne om at tidligere Tromsø-ordfører, Erlend Rian, forlot partiet i den fasen. Valgresultatet i 2005 var kanskje den endelige bekreftelsen på hva kystbefolkningen faktisk mente om fiskeripolitikken som ble ført. Kystbefolkningen gav uttrykk for at den ønsket seg en ny retning i fiskeripolitikken, og det ønsket er Regjeringen nå i ferd med å innfri.

Presidenten: Interpellasjonsdebatten er avsluttet.

C a r l I . H a g e n gjeninntok her presidentplassen.

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget går da til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget gir samtykke til godkjennelse av EØS-komiteens beslutning nr. 64/2005 av 29. april 2005 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EF) nr. 809/2004 om

opplysninger i prospekter, i samsvar med et vedlagt forslag.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: I sak nr. 2 foreligger det ikke noe vote-ringstema.

S a k n r . 3

Referat

1. (50) Endringer av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2007 som følge av salg av Schiøttsvei 8 i Oslo (St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 3 (2006-2007))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
2. (51) Samtykke til godkjenning av avgjerd i EØS-komiteen nr. 87/2006 av 7. juli 2006 om innlemming i EØS-avtala av direktiv 2005/60/EF av 26. oktober 2005 om tiltak for å hindre at det finansielle systemet vert nytta til kvitvasking og finansiering av terrorisme (St.prp. nr. 6 (2006-2007))
Enst.: Sendes finanskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
3. (52) Fullmakt til å ta opp statslån mv. (St.prp. nr. 7 (2006-2007))
Enst.: Sendes finanskomiteen.
4. (53) Endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2007 (St.prp. nr. 1, Tillegg nr. 4 (2006-2007))

Enst.: Sendes finanskomiteen. Budsjettkapitlene i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (2006-2007) fordeles på rammeområder og sendes komite i samsvar med Stortingets vedtak om fordeling til komiteene i Innst. S. nr. 4 (2006-2007). Nye kapitler og romertall som ikke ble fordelt i Innst. S. nr. 4 (2006-2007), fordeles slik:

- Romertall III: Arbeids- og sosialkomiteen, rammeområde 15
  - Romertall II: Finanskomiteen, rammeområde 22
  - Kapittel 5509: Finanskomiteen, rammeområde 23
  - Romertall IV og V: Finanskomiteen, rammeområde 23
5. (54) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Åge Starheim og Ib Thomsen om skjerpede krav til revisorers uavhengighet i kommunal sektor (Dokument nr. 8:13 (2006-2007))
Enst.: Sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
  6. (55) Embetsutnemningar m.m. 1. juli 2005 – 30. juni 2006 (St.meld. nr. 10 (2006-2007))
Enst.: Sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
  7. (56) Fylkesveg 472 til Utgårdskilen i Hvaler kommune i Østfold – finansiering av tiltak gjennom forlenga bompengerekkje på rv. 108 (St.prp. nr. 8 (2006-2007))
Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.50.
